

תת"ע 5496/10/17 - ג'מאל עווידה נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

תת"ע 5496-10-17 מדינת ישראל נ' עווידה
תיק חיצוני: 90507473610

בפני	כבוד השופטת שרית זוכוביצקי-אורי
מבקש	ג'מאל עווידה
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

החלטה

בפני בקשה לביטול פסק דין שניתן בהיעדר המבקש ביום 13.12.2017.

המבקש קיבל דו"ח מסוג ברירת משפט המייחס לו עבירה של נהיגה במהירות מעל למותר בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961 שתועדה באמצעות מצלמת מהירות מסוג א/3 בתאריך 21.1.2017.

ביום הדיון לא התייצב המבקש בבית המשפט, ומשכך נשפט בהעדרו ונגזר עליו קנס המקורי בסך 750 ₪.

טענות הצדדים

טענות המבקש

המבקש טען כי לא קיבל את ההזמנה לדיון ובשל כך נמנע ממנו לבצע את הסבת הדו"ח כפי שרצה לעשות מלכתחילה. לטענת המבקש ידוע כי קיימות בעיות במסירת דברי דואר באזור מזרח ירושלים בו הוא מתגורר. לטענתו, אין לראות באישור המסירה כתקין לצרכי המצאה כדיון, שכן אין לראות בציון "מען בלתי מספיק" כאישור מסירה תקין לצרכי התייצבות בבית המשפט. לטענת המבקש ניתן ללמוד מאופן רישום אישור המסירה כי הוא לוקה בחסר, שכן חתימתו של מוסר דבר הדואר אינה קיימת ואין סימון מתאים בשורת התאריך.

לטענת המבקש בקשתו להישפט נבעה מכך שאדם נהג ברכב במועד ביצוע העבירה.

כמו כן לטענתו מצלמות א/3 לוקות בחוסר מהימנות ואין לתת בהן אימון.

אשר לתשלום הקנס טען המבקש כי בנו הוא אשר קיבל את דבר הדואר ודאג לשלם את הקנס, שכן לתומו סבר כי עניינו של אביו סודר בבית המשפט לשביעות רצונו.

המבקש ביקש להתחשב בנסיבותיו האישיות, במצבו הבריאותי ובעובדה שרישיון הנהיגה שלו מהווה עבורו כלי שרת המאפשר לו לנוע בחופשיות על אף מצבו הבריאותי וזאת לצורך קבלת טיפולים.

טענות המשיבה

המשיבה טענה כי ההזמנה לדיון נשלחה לכתובתו של המבקש כפי שנרשמה בבקשתו להישפט. לטענת המשיבה, מהמסמכים שבידיה עולה כי דבר הדואר חזר בציון הסיבה "לא נדרש". לפיכך, משלא טרח המבקש לקחת את ההזמנה לדיון אין למבקש אלא להלין על עצמו.

המשיבה הוסיפה וציינה כי לא נקבע דבר באשר לאמינות מצלמות המהירות מסוג א/3. המשיבה הפנתה לרע"פ 5461/18 שם נדונה עבירת מהירות שנאכפה באמצעות מצלמה מסוג ושם נפסק כי אין מקום להידרש לטענות טכניות העוסקות באמינות תוצאות הבדיקה שהובילה מלכתחילה להגשת הדו"ח.

דין

סעיף 126 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 קובע כי באין הוראה אחרת בחוק, דרך המלך בהליכים פליליים מורה על קיום דיון בעניינו של נאשם. כדברי כב' השופט שהם בע"פ 1903/99 **חסין נ' מדינת ישראל** מיום 7.4.2008:

"העיקרון המנחה בהליכים פליליים- אשר יש הסבורים כי ניתן לו אף מעמד חוקתי- הוא כי דיון יתקיים בנוכחות הנאשם, נוכחות זו דרושה לשם קיומו התקין של המשפט כמו גם לשם מראית פני הצדק והבטחת אמון הציבור בהגינות ההליך הפלילי".

לכלל זה קיימים מספר חריגים שאחד מהם מעוגן בסעיף 240(א) לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982 (להלן: "**החסד"פ**") הקובע כי בעבירות הקלות המוגדרות בו, ניתן לדון את הנאשם שלא בפניו, ככל שבית המשפט סבור כי לא יגרם לו בכך עיוות דין.

כאשר נאשם הוזמן לדיון כדין ואינו מתייצב רואים אותו כמודה בעובדות הנטענות בכתב האישום.

סעיף 130 (ח) לחסד"פ קובע כי נאשם שאינו מתייצב למשפטו ונדון בהעדרו רשאי לבקש ביטול פסק דין, אולם יהיה עליו להוכיח אחד משני תנאים חלופיים. תנאי אחד הוא כי הייתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו והתנאי השני הוא כי ביטול פסק הדין דרוש כדי למנוע עיוות דין.

ולעניין זה ראו רע"פ 9811/09 **סמימי נ' מדינת ישראל** מיום 29.12.09 בו נקבע כי:

"לכל אדם הזכות ליומו בבית המשפט, ואולם זכות זו אינה מוחלטת ואין לאפשר ניצולה לרעה. היעדר התייצבות של אדם מדיון אליו זומן כדין עלולה להוביל לתוצאה כי יורשע בדיון ודינו ייגזר, כשם שארע בעניינו. משכך היה, הנטל הוא על המבקש לבטל את פסק הדין להראות כי הייתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או כי הביטול דרוש כדי למנוע עיוות דין כשם שמורה סעיף 130 (ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982".

תשלום הקנס

לטענת המבקש הקנס שולם על ידי בנו.

סעיף 229 (ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: "**החסד"פ**") קובע כי:

עמוד 2

"שילם אדם את הקנס רואים אותו כאילו הודה באשמה בפני בית המשפט, הורשע ונשא את עונשו. אולם הוראות סעיף קטן זה לא יחולו על אדם ששילם את הקנס ותובע ביטול הודעת תשלום הקנס לפי סעיף קטן (ג)".

לפיכך, מששילם המבקש את הקנס, רואים אותו כמי שהודה באשמה, הורשע ונשא את עונשו ואין נדרשת בחינת הנסיבות בהן שולם הקנס (רע"פ 2937/17 פלדמן נ' מדינת ישראל מיום 2.4.2017 (להלן: "עניין פלדמן") ובנסיבות אלה דין הבקשה להידחות.

למעלה מן הצורך אדון ביתר הטענות שהעלה המבקש בבקשתו.

קיומה של סיבה מוצדקת לאי התייצבות הנאשם

המבקש טען כי לא קיבל הודעה או זימון לדיון ולכן לא התייצב לדיון שנקבע בעניינו.

בעבירות קלות, קובעת תקנה 44א לתקנות סדר הדין הפלילי, התשל"ד-1974 (להלן: **תקנות סדר הדין הפלילי**) כי:

"בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239א לחוק ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט לעניין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבל".

דהיינו אם הוכיחה המאשימה, כי שלחה את ההודעה בדואר רשום כדין, חזקה שההודעה נשלחה כדין ועל הנאשם מוטל הנטל להפריך חזקה זו.

משהוכח כי נשלח דואר רשום אף בהעדר אישור מסירה או אישור שאינו ממולא כדין, רואים אותו כמי שהגיע למענו תוך 15 יום מיום שנשלח (עפ"ת (ב"ש) 47513-02-17 בולנדי נ' מדינת ישראל, מיום 21.5.17, עפ"ת (חי') 67571-03-18, אפשטיין נ' מדינת ישראל, מיום 25.4.18 ורע"פ 106/15 עו"ד קריב נ' מדינת ישראל, מיום 20.1.15).

על-פי אישור המסירה שנמצא בתיק בית המשפט, ההזמנה למועד הדיון שנקבע ליום 13.12.2017 נשלחה לכתובתו של המבקש שאותה ציין בבקשתו להישפט.

משכך, עומדת למשיבה חזקת המסירה הקבועה בתקנה 44א לתקנות סדר הדין הפלילי ועל המשיב מוטל הנטל להפריכה.

המבקש הוסיף בטיעוניו כי אישור המסירה לוקה בחסר ועל כן אינו מהווה אישור מסירה תקין לצורך התייצבות בבית המשפט. מעיון באישור המסירה עולה כי צוין בו תאריך וזאת בשני מקומות המיועדים לכך.

בעפ"ת 62391-02-19 סויטי נ' מדינת ישראל נקבע כי על מנת לבסס את חזקת המסירה הקבועה בסעיף 44א לתקנות די להראות כי נשלחה לנמען הזמנה בדואר רשום. המשיבה הציגה אסמכתא לפיה הודעת הקנס נשלחה למשיב באמצעות דואר רשום, שכן אישור המסירה נושא את הכיתוב "דואר רשום" וכן את מספר המעקב. טענתו של המבקש

בדבר היעדר פרטי מוסר דבר הדואר אינה מספיקה בכדי להרים את הנטל ולהפריך את חזקת המסירה.

הצדדים נחלקו באשר לסיבת חזרת ההזמנה לדין מבלי שנמסרה לידי של המבקש. גם אם אקבל את טענתו של המבקש כי דבר הדואר חזר מהסיבה "מען בלתי מספיק", אין הדבר מביא לסתירתה של חזקת המסירה כיון שדבר הדואר שחזר נשלח לכתובת אותה ציין המבקש עצמו בבקשה להישפט ובנסיבות אלה, אין לו אלא להלין על עצמו.

טענתו הכללית של המבקש לפיה לא קיבל לידי את ההודעה על מועד הדיון שנקבע בעניינו אינה עומדת בנטל ההוכחה הדרוש להוכיח כי לא קיבל את דבר הדואר מסיבות שאינן תלויות בו. טענות לשיבושים בהגעת דברי דואר וסתירתה של חזקת המסירה יש לתמוך בחומר ממשי ולא על-ידי העלאת טענות בעלמא (רע"פ 8427/17 **מדינת ישראל נ' אמנון סאלם** מיום 25.3.2018 (להלין: "**עניין סאלם**")).

בנסיבות אלה המבקש לא הוכיח כי לא קיבל את דבר הדואר בנסיבות שאינן תלויות בו.

לפיכך אני קובעת כי ההזמנה לדין נמסרה למבקש כדין וכי לא קיימת סיבה מוצדקת לאי התייצבותו לדין.

האם קיים חשש לעיוות דין

גם במצב בו לא קיימת סיבה מוצדקת לאי התייצבותו של המבקש ניתן לבטל את פסק הדין שניתן בהיעדרו ובלבד שהדבר דרוש לשם מניעת עיוות דין (רע"פ 6165/17 **סעדא נ' מדינת ישראל** (24.4.2018)).

אחר נהג ברכב

ההלכה היא כי עילה זו אינה מצדיקה את ביטול פסק הדין.

ברע"פ 7709/13 **שמעון סאסי נ' מדינת ישראל** מיום 28.11.13 קבע בית המשפט העליון כי:

"...טענתו לפיה הוא עצמו לא נהג ברכב, איננה מבססת חשש לעיוות דין כלפיו".

וכן ברע"פ 7018/14 **מיכאל טיטלבוים נ' מדינת ישראל** מיום 30.10.2014 נקבע כי:

"גם טענתו של המבקש, לפיה ההארכה נדרשת לשם הסבת הדו"חות על שמם של נהגים אחרים שהשתמשו ברכב, אין בכוחה להועיל למבקש, בנסיבות העניין (ראו: רע"פ 1446/14 ריאד נ' מדינת ישראל (26.3.2014); רע"פ 9580/11 יוסף נ' מדינת ישראל (27.12.2011))."

טענה זו נבחנה מספר רב של פעמים גם בבית המשפט המחוזי אשר קבע בהחלטותיו כי טענת "אחר נהג ברכב" אינה מבססת חשש לעיוות דין וכי ואין לראות בטענה זו כ"נימוק מיוחד", בהתאם לסעיף 230 לחסד"פ או כטענה שמקימה חשש לעיוות דין אם לא יוארך המועד להישפט (עפ"ת 42642-12-17 **שאול שלום נ' מדינת ישראל** מיום 1.4.2018 (להלין: "**עניין שאול שלום**"), עפ"ת 45391-01-19 **גיא כהן נ' מדינת ישראל** מיום 31.3.2019, עפ"ת 45005-06-18 **הלל רוזנברג נ' מדינת ישראל** מיום 24.12.2018, עפ"ת 51304-09-16 **חי חיים אור גל נ' מדינת ישראל** מיום 3.11.2016).

גם במקרים בהם קיימת תשתית ראייתית מוצקה לפיה אדם אחר ביצע את העבירה ולא הנאשם עצמו, זאת בהסתמך על תצהירו של אחר המודה בנהיגה ברכב בזמן ביצוע העבירה שהינה ראייה מוצקה ובעלת משקל, אין קבלת הבקשה

בדבר ביטול פסק הדין מוצדקת (רע"פ 7839/08 שמעון קורנפלד נ' מדינת ישראל מיום 10.11.2008; רע"פ 9540/08 עופר מוסברג נ' מדינת ישראל, 8.1.2009; רע"פ 8927/07 סעד אבו עסב נ' מדינת ישראל מיום 29.1.2008, רע"פ 8626/14 סמארה נ' מדינת ישראל מיום 10.2.2015, רע"פ 2754/12 ביסמוט נ' מדינת ישראל מיום 19.4.2012, רע"פ 222/13 מחמוד נ' מדינת ישראל מיום 17.1.2013).

זאת ועוד, כפי שקבע בית המשפט המחוזי (כב' השופטת אריאלי) המדובר בטענת הגנה שכיחה ועל כן, אין מקום להכיר בה, שכן הכרה זו תביא לפתיחת פתח רחב ותפגע בשיקולי מדיניות הנוגעות ביעילות ההליכים בבית המשפט לתעבורה (עניין שאול שלום).

המבקש לא צירף לבקשתו כל תצהיר או אסמכתא המבססת את טענתו כי אחר נהג ברכבו במועד ביצוע העבירה ואף לא נקב בשמו את אותו האחר.

גם אם הוכחה טענת המבקש כי הדו"ח ניתן במהלך שימושו של אחר, אין בכך משום עיוות דין המצדיק קבלת הבקשה. משכך, אני קובעת כי טענת המבקש לפיה אחר נהג ברכב ביום ובשעת ביצוע העבירה אינה מהווה עיוות דין המצדיק את ביטול פסק הדין.

אכיפת מהירות באמצעות מצלמות מהירות מסוג א/3

טענת המבקשת באשר למהימנות של מצלמות המהירות מסוג א/3 דינה גם היא להידחות.

על הטוען את טענת עיוות הדין מוטל נטל כבד להצביע על ראייה שיש בה פוטנציאל של ממש להביא לשינוי תוצאות המשפט (עניין סאלם). לטענת המבקש מדובר במצלמות שלא ניתן עוד לתת אמון בהן.

ברע"פ 1771/19 ליאור עבודי נ' מדינת ישראל (11.7.2019) קבע בית המשפט העליון כי פסיקת בית המשפט בפל"א 4745-08-13 מדינת ישראל נ' בדראן ואח' (6.9.2018) לפיה במועד ביצוע העבירה הנדונה טרם הוכחה אמינות מערכת מצלמות זו אינו מצדיק הארכת המועד להישפט או ביטול פסק דין שניתן בהיעדר.

וכן, גם בתי משפט מחוזיים שונים קבעו כי אין בטענה בדבר אמינותן של מצלמות מסוג א/3 כדי להוכיח את קיומו של עיוות דין (בעפ"ת 46562-12-18 אטיאס נ' מדינת ישראל (14.3.2019), בעפ"ת 57312-01-19 שמחה לעדן נ' מדינת ישראל פרקליטות מחוז ירושלים (4.4.2019)).

סוגיה זו נדונה גם בפסק דינה של כב' השופטת זנדברג בעפ"ת 7334-12-18 יגאל בן דוד נ' מדינת ישראל (26.12.18). בפסק הדין נקבע כי פסק דינו של בית המשפט בעכו אינו בבחינת תקדים מחייב, ועל כן אין בו משום נימוק משפטי המקיים את דרישות הדין לעניין הארכת המועד להישפט בחלוף זמן רב מביצוע העבירה.

לפיכך, אין בטענה זו משום עיוות דין המצדיק את קבלת הבקשה.

בנוסף, על המבקש הושת הקנס המקורי בלבד ובנסיבות אלה אני סבורה כי מדובר בענישה מידתית וסבירה.

לפיכך אני קובעת כי אי ביטול פסק הדין לא יגרום לחשש לעיוות דין.

לנוכח האמור ומכוח עקרון סופיות הדין הבקשה נדחית.

מזכירות תשלח ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, כ"ב אלול תשע"ט, 22 ספטמבר 2019, בהעדר
הצדדים.